

TUYỂN CHỌN HỌC PHẬT VẤN ĐÁP CỦA PHÁP SƯ TỊNH KHÔNG

PHẦN 1

Trích lục từ các buổi khai thị vấn đáp của Hòa Thượng Tịnh Không
cho các đồng tu học Phật

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, trong Ấn Quang Đại Sư Văn Sao có một đoạn nói: “Lần chuỗi niệm Phật chỉ nên lần trong lúc đang đi và đang đứng. Còn khi tĩnh tọa dưỡng thần, nếu tay động thì thần sẽ bất an, làm lâu ngày sẽ thành bệnh”. Xin hỏi nếu con gõ mõ, nhắm mắt lại rồi tụng thầm kinh điển thì có phải cũng là “tay động khiến thần bất an” không ạ?

Đáp: Các bạn phải hiểu rằng gõ mõ, đánh khánh, đánh địa chung đều không phải là tự mình tu hành, đó chính là cúng dường mọi người. Việc này là thế nào? Đây là bạn ở trong Niệm Phật Đường làm công quả, mọi người đang tu hành chứ bạn không tu hành, bạn phải đánh cho thật rõ ràng, để mọi người có trật tự, âm điệu tương đồng, không có một chút sai sót, phải thật chỉnh tề. Đây là bạn đang tu phước, bạn đang giúp đỡ mọi người. Còn lúc thật sự tu hành thì bạn là chúng thanh tịnh, bạn phải buông xuống hết thấy, thân tâm đều thanh tịnh, Phật hiệu và thân khẩu ý đều tương ưng với nhau. Phật hiệu từ tâm phát ra, miệng niệm, tai nghe vào, không có tạp niệm, đây chính là tu hành.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, ý nghĩa của câu “Phật Bồ-tát gia trì” chính là thiện tâm, thiện hạnh của chính mình dần dần hiển lộ, Phật tánh

cũng phát lộ qua từng cấp độ, kỳ thực đó là chân tánh của chính mình đang bảo hộ chính mình, con giải thích như vậy có đúng không ạ?

Đáp: Đúng được một nửa, không thể nói là không đúng nhưng không viên mãn, vì sao vậy? Xác thực là trong âm thầm Phật Bồ-tát có giúp đỡ bạn. Thế nhưng, việc Phật Bồ-tát giúp đỡ bạn, giống như đạo lý mà bạn đã nói, chỉ là tương đối, bạn có một phần thiện hạnh thì Phật Bồ-tát giúp cho bạn một phần; bạn có hai phần thiện hạnh thì Phật Bồ-tát giúp bạn hai phần. Nếu bạn không có thiện hạnh mà cầu Phật Bồ-tát giúp đỡ thì Phật Bồ-tát không giúp đỡ được. Bạn thường nghe thấy đạo lý này khi tôi giảng kinh có nêu ra thí nghiệm nước của Tiên sĩ Giang Bồn Thăng ở Nhật Bản để chứng minh, bạn có thể hiểu rõ nguyên lý về thí nghiệm của ông ấy thì vấn đề này liền được giải quyết.

Do đó có thể biết, chân thật đạt được sự gia trì của Phật Bồ-tát thì phải buông xuống. Nếu không buông xuống thì sự gia trì sẽ rất có hạn, không thể nói là không có, có, nhưng bị hạn chế. Nếu trong pháp thế xuất thế gian, bạn đối người, đối việc, đối vật không có chấp trước thì bạn đã nhập vào Chánh Giác. Chánh Giác là gì? Là A-la-hán. Nói một cách khác, bạn thành A-la-hán, bạn là đệ tử Phật chân thật, bạn giống với Phật. Nếu bạn còn có thể buông xuống phân biệt, đối với hết thấy pháp thế xuất thế gian bạn không phân biệt nữa thì bạn thành Chánh Đẳng Chánh Giác. Chân thật làm được không khởi tâm, không động niệm, thì bạn là Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác, trí huệ, đức năng, tướng hảo trong tự tánh của bạn tự nhiên sẽ hiện tiền. Thế nên, chỗ này không thể nào giải thích được, vì sao vậy? Hễ giải thích thì rơi vào vọng tưởng, phân biệt, chấp trước rồi. Có đủ vọng tưởng, phân biệt, chấp trước thì bạn chính là phạm phu tiêu chuẩn trong lục đạo. Lục đạo phạm phu có phân biệt chấp trước, đó là tâm luân hồi, cho dù học Phật thì vẫn là tạo nghiệp luân hồi, không thoát được lục đạo luân hồi. Trong lục đạo có ba đường thiện, ba đường ác. Bạn đoạn ác tu thiện tốt thì bạn sanh

vào ba đường thiện, sẽ không đọa tam ác đạo, nhưng bạn vẫn không thoát khỏi lục đạo luân hồi, không thể không hiểu đạo lý này.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, sau khi con phát tâm thì bị rất nhiều chướng ngại, nên làm thế nào để khiến oan gia trái chủ tha thứ ạ?

Đáp: Phát tâm thì phải phát đại tâm, thế nào là đại tâm? Phải phát tâm làm lợi ích cho chúng sanh, không được phát tâm cầu danh cầu lợi cho chính mình, tâm như vậy không tốt. Bạn phát tâm mà chỉ cầu cho riêng mình, không nghĩ đến chúng sanh thì oan gia trái chủ nhất định sẽ tìm bạn gây phiền phức. Nếu bạn phát tâm vì mọi người thì họ cũng được thơm lây, họ sẽ không tìm bạn gây rắc rối, thế nên tâm lượng phải lớn. Phải giống như khi phát Tứ Hoàng Thệ nguyện “*chúng sanh vô biên thệ nguyện độ*”, bạn phát cái tâm này thì tất cả oan gia trái chủ của bạn đã được bao gồm ở trong đó. Bạn phát tâm là vì họ thì sao họ có thể tìm bạn gây rắc rối được chứ? Phải hiểu đạo lý này. Phát tâm vì chính mình thì không được, như thế bản thân bạn và oan gia trái chủ có sự đối lập. Bạn phát tâm vì hết thấy chúng sanh, họ cũng được bao gồm ở trong đó, thế thì họ sẽ hoan hỷ thôi.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, Đức Phật nói vạn pháp đều bình đẳng, động thực vật đều có sanh mạng cả, ăn thịt đồng với nghĩa sát sanh. Cũng như vậy, rau củ cũng đều có sanh mạng, chúng ta cắt chúng ăn vì sao không phải là sát sanh ạ?

Đáp: Bạn hỏi câu này rất hay, hỏi rất sâu. Con người ta có thể không ăn được hay không? Được. Bạn xem Phật Thích-ca Mâu-ni năm xưa còn tại thế mỗi ngày ăn một bữa, chúng ta thường xem trong kinh là như vậy. A-la-hán ở tại thế gian này mỗi tuần ăn một lần, còn Bích-chi-Phật nửa tháng ăn một lần. Đến cõi trời Sắc Giới thì thiên nhân không cần đến ăn uống nữa, người ở cõi trời Sắc Giới đã đắc Thiên Định, đắc

được Sơ Thiên thì tài sắc danh thực thù thủy đều không có, đây chính là công phu. Còn chúng ta ở thế gian này thì gọi là nghiệp báo, bạn bắt buộc cần phải có ăn uống, nếu không có ăn uống thì bạn không thể nào sống sót, bạn không sống được thì bạn cũng không thể thoát ly lục đạo luân hồi, ở lục đạo luân hồi chung quy lại là oan oan tương báo, đạo lý này rất sâu, giảng cho bạn hai tuần cũng giảng không hết nổi. Nếu bắt buộc phải ăn thì bạn hãy nghĩ xem, bạn ăn thịt người tốt hay là ăn thịt động vật là tốt? Việc này là có sự lựa chọn, bạn ăn thịt cha mẹ bạn tốt hay là ăn thịt người khác tốt? Bạn sẽ không ăn thịt cha mẹ mình mà ăn thịt người khác. Nếu so con người với động vật, thì bạn sẽ ăn động vật, chứ không ăn thịt người. Nếu so động vật với thực vật thì bạn sẽ bỏ động vật mà ăn thực vật. Bạn so sánh từng cấp bậc như thế thì sẽ hiểu rõ, không thể như nhau được.

Thực vật là sanh vật, thế nhưng chúng không có tình cảm, chính là nói chúng không có tâm báo thù, chúng không có tâm oán hận. Nếu bạn ăn động vật, động vật có báo thù, có oán hận. Sẽ chiêu cảm đến điều gì? Đòi sau không được như ý, vấn đề này nghiêm trọng đấy. Thực vật thì không như vậy, sau khi chúng lớn lên chúng còn mong bạn ăn chúng, vì sao vậy? Chúng tu cúng dường, chúng cũng biết tu phước. Chúng tôi ở Úc tự mình trồng rau, rau của chúng tôi không bón phân hóa học, không phun thuốc, thế nhưng cũng tốt như rau ở các nông trường thông thường khác. Chúng tôi để cho rau nghe tiếng niệm Phật, nghe giảng kinh, dùng máy thu âm phát ra cho chúng nghe, chăm sóc cho chúng vô cùng chu đáo. Vị đồng tu quản lý vườn rau có một tối đã nằm mơ thấy một quả mướp đến tìm ông ấy, nói rằng mướp đã già lắm rồi, hãy mau đi hái xuống. Ông ấy cảm thấy rất kỳ lạ, ngày hôm sau ông ấy đến chỗ đó tìm, quả nhiên tìm thấy, quả mướp ấy nằm khuất sau đám lá, sơ ý nên bị bỏ sót, quả thật nó đã già rồi, già đến mức nào? Không còn ăn được nữa, nên để nó lại làm giống. Bạn xem thực vật, hoa cỏ, cây cối đều thông hiểu nhân tánh, chúng ta đối với chúng có ân đức thì chúng cũng báo ân

chúng ta, chúng báo ân chính là dùng cách này mà cúng dường mọi người. Những sự việc này bạn cần học tập cho tốt, bạn sẽ thật sự hiểu rõ vạn tượng trong vũ trụ nhân sanh.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, đệ tử có một người bạn vẫn chưa bước vào cửa Phật đã từng hỏi đệ tử rằng: “Nhà Phật các anh khuyên người ăn chay, ăn thịt là sát sanh, lẽ nào thực vật không có sanh mạng hay sao?” Đệ tử trả lời: “Bởi vì thực vật không có linh hồn, cắt chúng, nấu chúng, chúng sẽ không đau khổ”, đệ tử trả lời như vậy không biết có đúng không ạ?

Đáp: Bạn trả lời như vậy chỉ đúng có một nửa, không thể xem là hoàn toàn đúng được, vì sao vậy? Bạn nói thực vật không có linh hồn là đúng, nhưng bạn nói chúng không bị đau là có vấn đề đấy. Về việc này, những thí nghiệm của tiến sĩ Giang Bồn Thắng trong những năm qua đã đưa ra câu trả lời rồi. Hiện tượng này chỉ có Phật pháp Đại Thừa mới có thể nói được thấu triệt, rõ ràng. Ngoài Phật pháp Đại Thừa ra thì khó mà giảng sự việc này viên mãn được, bởi vì vấn đề này thuộc về học vấn rất cao sâu. Chúng ta chỉ có thể nói rằng thực vật không có chấp trước, không có phân biệt, vì không có chấp trước, phân biệt nên không có tâm báo thù, không có sân hận, chỉ có thể dùng cách này mà giải thích. Những thực vật bị chúng ta ăn, thực ra mà nói là chúng đã hy sinh, phụng hiến, chúng ta nên có tâm cảm ân đối với chúng, không được tùy tiện lãng phí, lãng phí là có tội. Chúng ta ngày nay cần ăn uống là vì có sao? Là vì có nghiệp chướng, lúc bản thân chúng ta ăn uống phải sanh tâm hổ thẹn, đối với thực vật phải có tâm cảm ân, như vậy mới đúng.

Tài sắc danh thực thù gọi là Ngũ Dục, việc này những đồng tu học Phật đều biết. Ở cảnh giới nào thì có Ngũ Dục? Ở cõi Dục Giới thì có. Nghĩ đến việc nâng cao hướng thượng thì sanh về trời Sắc Giới. Người ở trời Sắc Giới không cần ăn, không cần ngủ, không có dục vọng về nam nữ, tài sắc danh thực thù đều không có. Chúng ta hiện nay vẫn cần đến

những thứ này, nhìn thấy người ở trời Sắc Giới, chúng ta liền sanh tâm hồ thẹn. Chúng ta kém họ quá xa, họ có thể không cần đến những thứ này, điều này chúng ta cần phải biết. Chúng ta cần phải không ngừng nâng cao cảnh giới của chính mình, ăn uống càng đơn giản càng tốt, càng ít càng tốt. Cho nên, Thế Tôn ngài năm xưa mỗi ngày ăn một bữa, ăn giữa ngày, dưới cây ngủ một đêm. Mỗi bữa ăn của Ngài là do cầm bình bát đi khất thực bên ngoài mà có, ai cho cái gì Ngài ăn cái đó, không có tâm phân biệt, ý nghĩa bên trong rất sâu, nhất định không có phân biệt, nhất định không có chấp trước. Chúng ta ngày nay tiếp nhận sự cúng dường của thực vật thì cũng phải xứng đáng với chúng, phải tu hành cho tốt, thành tựu đạo đức của bản thân, thành tựu học vấn của chính mình, làm ra công hiến to lớn cho xã hội và cho chúng sanh. Như vậy, những thực vật mà đời này bị bạn ăn chúng cũng có công đức, thật sự đều có lợi ích, chúng thành tựu cho bạn, còn bạn thành tựu thiện hạnh và thiện nghiệp của mình nhiều hơn nữa thì cả hai bên đều được lợi ích. Nếu chúng ta tạo tác tội nghiệp, chúng ta có sai lầm thì chúng cũng có lỗi, cần phải hiểu rõ đạo lý này.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, rất nhiều người làm công quả đến đạo tràng phục vụ, mục đích là muốn bồi phước chứ không muốn học Phật, cũng không muốn học Đệ Tử Quy, thế nên rất dễ thấy lỗi của người khác, tạo chuyện thị phi, xin lão Pháp Sư khai thị.

Đáp: Đến đạo tràng bồi phước là việc tốt. Thực ra những người làm quan lớn, phát tài lớn trong thế gian đều là do kiếp trước họ ở tại đạo tràng vun bồi phước báo, nếu không thì sao họ có phước báo lớn đến như vậy? Thế nhưng việc bồi phước, bạn thấy tôi trong lúc giảng kinh có nói đến phước đức và công đức. Trong sáu khoa mục tu hành của Bồ-tát: Bồ Thí là bồi phước, Trì Giới là bồi phước, Nhẫn Nhục là bồi phước, Tinh Tấn là bồi phước. Nếu không có Thiên Định và Bát-nhã thì đây là phước đức. Có Thiên Định, Bát-nhã thì bốn điều trên là công đức, không

phải là phước đức. Không có Thiên Định, Bát-nhã, nhưng phải làm được bốn điều trên thì mới có thể bồi được phước. Bạn đến đạo tràng muốn tu phước, vậy bạn đã làm được bốn điều trên chưa? Nếu chưa làm được bốn điều trên thì đến đạo tràng không phải là bồi phước, mà là đến tạo nghiệp. Quả báo của bạn không phải là phước báo, quả báo của bạn là ở tam đồ, là khổ báo, mọi người phải biết điều này. Bạn đã muốn đến bồi phước thì phải biết được bốn điều trên, bốn điều này thiếu một điều cũng không được.

Việc đầu tiên, bạn đến làm công quả là bạn đang bố thí nội tài, bạn đến để phục vụ, chăm sóc mọi người. Thứ hai là Trì Giới, bạn phải thủ pháp, bạn có tuân thủ các quy định của đạo tràng hay chưa? Nếu bạn không tuân thủ thì bạn không phải đến để bồi phước, nhất định phải tuân thủ các quy định. Thứ ba là Nhẫn Nhục, nhìn thấy người khác có lỗi, đừng để nó ở trong lòng. Nếu nhìn thấy người khác không đúng rồi phê bình thì đây là sai lầm, như thế sao bạn có thể chung sống hòa thuận với người khác được? Việc người khác làm tốt cuộc là đúng hay không đúng, có nhiều việc bản thân bạn không biết được. Thế nên bạn làm như vậy không được. Tinh Tấn là khiến cho hình ảnh và sức ảnh hưởng của đạo tràng ngày càng tốt hơn, luôn được nâng cao lên thì bạn mới có phước. Nếu bạn làm không như pháp thì hình ảnh của đạo tràng bị phá hoại, hình ảnh bị xấu đi thì bạn có tội, bạn làm gì có phước chứ? Không thể không biết việc này. Trường hợp các người làm công quả đến đạo tràng phạm những lỗi như vậy rất nhiều, thế nên không đến đạo tràng thì không có chuyện, ngược lại đến đạo tràng mà làm như vậy là tạo nghiệp, không thể không biết việc này.

Đối với người tu Tịnh Độ, Thế Tôn dạy chúng ta phải tuân giữ hai điều: “*Lấy giới làm thầy, lấy khổ làm thầy*”. Có thể trì giới, có thể chịu khổ, chân thật phát nguyện cầu sanh Tịnh Độ thì mới có thể được sanh. Đạo nghiệp có thể thành tựu được hay không, then chốt là ở nhẫn nhục. Kinh Kim Cang nói rất rõ ràng: “*Hết thầy pháp thành tựu nơi Nhẫn*”,

bạn không thể nhẫn nhục thì không thể thành tựu. Có thể nhẫn, sức nhẫn nại của bạn lớn bao nhiêu thì thành tựu của bạn lớn bấy nhiêu.

Chúng ta cũng thấy một số người làm công quả rất là hiếm có, họ thấy ở nơi đó có một số người không như pháp, thấy rồi thì trong lòng rất buồn, họ không đến nữa, họ cũng chẳng phê bình, không nói gì cả, chỉ không đến thôi. Thái độ như vậy là đúng hay sai? Không thể nói là không đúng, cũng không thể nói là hoàn toàn đúng, vì sao vậy? Họ không thể nhẫn nhục được, không đến nữa thì không có cơ hội học Phật, bạn xem việc này thiệt thòi bao lớn. Giữa người và người có ngăn cách, việc này thấy không vừa mắt, việc kia thấy không vừa mắt mà không hề nghĩ vì sao mình nhìn thấy họ không vừa mắt, vì sao nhìn thấy mình họ không vừa lòng? Điều có nguyên nhân cả! Nguyên nhân nếu không phải là do đời này, thì chắc chắn là ở đời quá khứ. Đời trước mình nhìn thấy họ không thuận mắt, hôm nay họ nhìn thấy mình cũng không vừa mắt, một báo trả một báo. Người chân thật học Phật có thể nhẫn, có thể hóa giải mối oán kết này. Họ nhìn thấy mình không thuận mắt, mình đối với họ hết sức cung kính; họ phê bình mình, mình một câu cũng không nói lại, chỉ niệm A Di Đà Phật mà tiếp nhận sự phê bình. Thời gian lâu dần, vấn đề sẽ từ từ được hóa giải. Nếu nói rằng: “không hài lòng tôi hả, vậy thì tôi không đến nữa”, vậy oán kết này vẫn còn ở đó, đời sau lại gặp nữa, vẫn phải báo nữa, đời đời kiếp kiếp không thể tránh khỏi, phải hiểu đạo lý này.

Thế nên người chân thật biết học Phật, trong nhà Phật gọi là khéo học, người biết học Phật thì không có gì khác, chính là hóa giải oán kết. “*Oan gia nên cởi không nên kết*”, đừng kết oán cừu với người, nếu có oán kết thì phải nghĩ cách hóa giải. Việc hóa giải quan trọng nhất là trong lòng mình không có đối lập với người, họ đối lập với ta, ta không đối lập với họ, như vậy mới có thể hóa giải. Họ khinh thường ta, ta tôn trọng họ, thời gian lâu dần, oán kết này sẽ được hóa giải. Không được đối lập, không được oán hận, không được báo thù. Họ đối với mình ra

sao thì mình phải đối với họ như thế ấy, thế thì hồng rồi, kết oán càng sâu. Đòi đòi kiếp kiếp không hóa giải được, như vậy rất phiền phức. Thế nên, người học Phật không kết oán cừu với người khác.

Đối với người thiện thì chúng ta tôn kính họ, chúng ta học tập theo họ. Đối với người ác, người mà thường gây phiền phức, xúc phạm chúng ta, nhục mạ chúng ta, chúng ta vẫn tôn kính họ, họ giúp chúng ta tiêu nghiệp chướng, cho nên đều là người tốt cả. Không cần xu nịnh người thiện, cũng không cần né tránh người ác, tu hành là tu ở chỗ này, giữ cho tâm của chính mình bình thản trong mọi cảnh giới. Chính mình mài cho nhẵn những góc cạnh này, mài cho nó tròn đi thì bạn thành công rồi. Nếu bạn muốn rời khỏi cảnh giới này vậy thì đến nơi nào để tu đây? Không có chỗ tu. Hoàn cảnh nhân sự là chỗ tu hành tốt nhất, cũng là nơi thành tựu nhanh nhất. Nhất định phải hiểu những đạo lý này, bạn không nghe giảng kinh thì không hiểu.

Tôi đã từng nói nhiều lần ở đạo tràng này rồi, hy vọng những nhân viên của chúng ta, cả nhân viên lẫn người làm công quả nhất định phải nghe giảng kinh. Người làm công quả mỗi ngày nghe giảng kinh hai giờ đồng hồ thì chúng ta làm nhân viên ít nhất cũng nghe giảng kinh bốn giờ đồng hồ. Vì sao vậy? Bởi vì các bạn cần phải hộ trì đạo tràng, bản thân bạn nếu không hiểu Phật pháp, hoàn toàn dựa theo sự phân biệt, chấp trước của chính mình mà xử lý những công việc trong đạo tràng thì không tương ứng với Phật pháp. Phải thường suy nghĩ Phật đối đãi với người như thế nào, Phật xử thế ra sao, Phật làm thế nào để hóa giải vấn đề, phải thường nghĩ đến, phải thường học tập thì chúng ta mới không ngừng tiến bộ. Hình ảnh của Phật pháp nếu mỗi năm được tốt hơn, như vậy thì công đức vô lượng. Hình ảnh của Phật pháp trong xã hội nếu là tốt thì những hiểu lầm của xã hội đối với Phật pháp sẽ càng ngày càng được hóa giải, người tôn trọng Phật, kính ngưỡng Phật, học tập theo Phật sẽ càng ngày càng nhiều, thế thì bạn chân thật đã làm được việc hộ pháp, đây chân thật là hộ trì Phật pháp.

Nói về trì giới thì Đệ Tử Quy là giới điều căn bản, bất luận là bạn có muốn học Phật hay không cũng đều cần phải học. Đệ Tử Quy là học làm người, nếu bạn không muốn học tập, nói một cách khác là bạn không muốn làm người, vậy thì bạn có thể không học Đệ Tử Quy, không muốn làm người thì làm cái gì? Làm súc sanh, làm nga quý, làm địa ngục, vậy thì bạn không cần học Đệ Tử Quy, bạn xem Đệ Tử Quy có quan trọng hay không? Đạo tràng của chúng ta đề xướng Đệ Tử Quy, sao có thể không học được chứ? Cho nên chư vị phải hiểu, sau này tôi sẽ viết một câu ở chỗ này “Không muốn học Đệ Tử Quy chính là không muốn làm người”, viết để nhắc nhở mọi người. Đệ Tử Quy là để làm người, không phải là làm Phật. Gần đây chúng tôi có giảng về Thập Ba-la-mật của Văn-thù Bồ-tát, Thập Đại Nguyên Vương của Phổ Hiền Bồ-tát, bạn học cái này chính là làm Phật, học Đệ Tử Quy là làm người. Học Cảm Ứng Thiên thì làm một người thật sự hiểu rõ nhân quả. Thực sự là cần phải viết câu này ra treo ở bên ngoài.

Câu hỏi kế tiếp: Người phụ trách đạo tràng khuyên các người làm công quả nên học Phật, học Đệ Tử Quy nhưng các người này cảm thấy không vui, còn rời khỏi đạo tràng nữa, nên làm thế nào đây?

Vậy thì cứ để họ đi thôi, “hằng thuận chúng sanh, tùy hỷ công đức”. Vừa rồi tôi đã nói, họ không muốn học Đệ Tử Quy, họ không muốn làm người thì còn cách nào nữa đâu, biết làm sao đây! Cho nên, phải học Phật Bồ-tát, Phật Bồ-tát đại từ đại bi, hằng thuận chúng sanh, tùy hỷ công đức. Bạn muốn làm súc sanh thì bạn đi làm súc sanh, muốn làm nga quý thì đi làm nga quý, Phật không làm chướng ngại bạn, bạn muốn làm gì cũng được, đợi đến ngày nào đó bạn cảm thấy khổ quá, muốn cầu cứu thì Phật Bồ-tát vẫn đến cứu, các Ngài từ bi đến cùng cực, việc này chúng ta nên học theo Phật.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, đệ tử khi mới học Phật từng phạm qua một lần tà dâm. Hiện tại đã xuất hiện triệu chứng, đối với Phật Bồ-tát

nảy sinh tà niệm, ác niệm, ý niệm về nam nữ. Tuy con biết là hồi tưởng một lần sẽ thêm một lần đắc tội nhưng con không không chế được. Vậy nên làm thế nào cho tốt ạ?

Đáp: Bạn phải dũng mãnh hồi đầu. Nếu thực sự không không chế nổi thì trong các pháp sám hối, lạy Phật tiêu nghiệp chướng là pháp nhanh nhất. Bạn mỗi ngày lạy Phật ba ngàn lạy, lạy được ba tháng thì bạn có thể không chế được; lạy được nửa năm công phu của bạn sẽ đắc lực. Sử dụng phương thức lạy Phật này, trong tâm tưởng Phật, miệng niệm Phật, thân lạy Phật. Rất nhiều người lạy Phật ba năm đã đạt đến công phu thành phỉen và cũng có thể tự tại vãng sanh. Nếu một người không có cách nào khắc phục được bản thân, đây là nghiệp chướng tập khí quá nặng. Tôi giới thiệu cho bạn một nơi, bạn đến chùa Bách Quốc Hưng Long ở Trường Xuân tham gia Niệm Phật Đường bên đó. Ở đó quy định rất nghiêm, nương tựa vào mọi người thì sẽ có một số trợ giúp cho bạn.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, Sư phụ từng nói: “Nhất ẩm nhất trác mạc phi tiền định” (miếng ăn, ngụm nước đều do tiền định). Vì vậy chuyện tiền bạc con không coi trọng lắm. Tiền con kiếm được ngoài việc chi tiêu trong gia đình, con đều đem đi bố thí và tham gia pháp hội. Vì vậy con không có tích lũy, con có hai con nhỏ phải nuôi. Nếu cứ tiếp tục như thế này thì sẽ không có tiền tiết kiệm. Như vậy đúng không ạ? Hay là con không nên bố thí, tiết kiệm tiền lại để dùng vào những việc khẩn cấp và tiền học cho các cháu sau này?

Đáp: Vấn đề này chúng tôi đã giảng rất nhiều lần rồi. Có thể là bạn vẫn chưa dụng tâm nghe giảng kinh nên bạn mới có câu hỏi này. Phật dạy chúng ta bố thí, Ngài không dạy chúng ta làm miễn cưỡng. Phật không bắt buộc bất kỳ ai, Ngài chỉ khuyên dạy, bản thân bạn phải tự lượng sức mình. Bạn có gia đình, có trách nhiệm, bạn nhất định phải suy nghĩ đến nhu cầu sinh hoạt tối thiểu của gia đình. Còn dư thì mới có thể

đem bố thí giúp đỡ người khác. Đây mới là đúng. Nếu bạn hoàn toàn không suy nghĩ đến cuộc sống gia đình của mình, bạn đều đem đi bố thí hết, bạn sẽ gặp khó khăn và đó không phải là điều Phật dạy bạn. Đó là do bạn tự mê tín, bạn đã hiểu sai ý của Phật rồi. Phật không dạy bạn như vậy. Hội giáo coi trọng bố thí nhưng trong kinh điển của Hội giáo quy định là một phần mười thu nhập. Đây là một phần mười của thu nhập chứ không dạy bạn đem tất cả đi bố thí. Như vậy chúng ta có thể hiểu được đạo lý này thì tự lượng sức mình, hoan hỷ, thành khẩn mà đi làm.

Có một số cách bố thí không cần dùng tiền. Trong Phật pháp có hai loại bố thí: Bố thí ngoại tài và bố thí nội tài. Bố thí nội tài là gì? Làm công quả. Mọi người ở đây cần giúp đỡ, tôi đến giúp các bạn một ngày. Đây là tôi dùng sức lực, năng lực của tôi, dùng trí huệ của tôi để bố thí. So với bố thí tài thì công đức còn lớn hơn. Bố thí tài là ngoại tài. Điều này cần phải hiểu. Người người đều có thể tu. Nếu chúng ta có ngày nghỉ, nếu trong đạo tràng cần giúp đỡ, chúng ta đến giúp một ngày, giúp hai ngày, thậm chí giúp một tiếng đồng hồ, hai tiếng đồng hồ, đều gọi là bố thí. Cho nên, nói bố thí thì mọi người đừng nghĩ ngay đến tiền, phạm vi bạn nghĩ đến quá nhỏ hẹp rồi.

Phạm vi bố thí rất lớn rất rộng. Chúng ta hiểu được đạo lý trong kinh Phật, người khác có thắc mắc, chúng ta giảng giải cho họ nghe. Đây là pháp thí, bạn giúp họ giải quyết vấn đề, công đức của pháp thí vượt qua cả tài thí. Phật trong Kinh đã giảng rất nhiều lần, bố thí bảy báu trong đại thiên thế giới đều không sánh được với việc vì người mà nói bốn câu kệ. Bốn câu kệ có thể khiến cho một người giác ngộ, khai ngộ. Còn bố thí cúng dường người khác bảy báu trong đại thiên thế giới nhưng họ không khai ngộ. Đây chính là trong các loại bố thí, pháp thí là hàng đầu. Bạn hiểu được đạo lý này rồi thì hãy học cho tốt, làm cho tốt, làm ra cho người khác xem cũng là bố thí, không cần phải nói. Tôi làm ra tấm gương cho họ thấy, để họ nhìn thấy rồi cảm động. Đây là bố thí. Vì vậy, phạm vi bố thí rất rộng, chúng ta cần hiểu rằng bất kỳ ai cũng

đều có thể tu bố thí viên mãn, thành tựu công đức viên mãn. Không nhất định nói là người có tiền mới có thể làm, người không có tiền thì không thể làm. Không có đạo lý này! Phật Pháp là pháp bình đẳng. Công đức cũng là bình đẳng.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, con thường nghe nói người nặng âm khí thì dễ bị người khác, oan gia trái chủ lợi dụng, xin hỏi Ngài chân thật có phải vậy không?

Đáp: Đây là sự thật. Chúng tôi trong nhiều năm qua đã thấy rất nhiều. Phạm là người bị vong linh nương vào thân thì cơ thể suy nhược, thân thể khỏe mạnh thì dương khí của bạn hưng thịnh, dương khí hưng thịnh thì quỷ thần sẽ không dám đụng đến bạn. Khi dương khí của bạn suy yếu, sức khỏe giảm sút thì họ liền đến tìm bạn. Thế nhưng những quỷ thần này không hẳn là xấu, họ mượn dùng thân thể của bạn, khi bạn khỏe mạnh, dương khí vượng thì họ sẽ không dám chạm vào bạn. Nếu chúng ta không muốn để những quỷ thần này nhập vào thân thì phải chân thật niệm Phật, phải giữ tâm tốt, nói lời tốt, làm người tốt. Làm người tốt thì quỷ thần sẽ tôn kính, họ tôn kính bạn thì họ sẽ không gây rắc rối cho bạn. Thực tế mà nói, có rất nhiều nhân duyên mà vong linh dựa vào thân, thường thì họ không dám tùy tiện nhập vào thân bạn, nếu tùy tiện nhập vào thân thì họ sẽ phạm pháp.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, niệm Phật và chuyên niệm thánh hiệu Quán Âm có gì khác nhau? Trong Văn Sao, Ấn Tổ đề cập ngoài chuyên trì Phật hiệu ra còn niệm thánh hiệu Quán Âm, nhờ đó mà trừ hết chướng duyên, vậy chúng con nên nhất tâm chuyên trì Phật hiệu hay là trì niệm cả hai, gọi là chánh hạnh, trợ hạnh ạ?

Đáp: Chúng ta cần phải hiểu ý nghĩa chân thật trong lời dạy của Ấn Quang Đại sư. Nhất tâm chuyên niệm Phật hiệu là vì chính mình mà

niệm, là để cầu nhất tâm bất loạn, vãng sanh Tịnh Độ, còn trì thêm một ngàn Thánh hiệu Quán Âm là chuyên vì chúng sanh khổ nạn trên toàn thế giới mà cầu phước, không phải vì chính mình. Mỗi ngày dành ra một ít thời gian cầu cho thế giới hòa bình, cầu tiêu tai miễn nạn, là nghĩa như vậy. Đây không xem là tạp tu, bởi vì bản thân quý vị tu hành vẫn là nhất tâm chuyên chú.

Nếu bản thân chuyên niệm danh hiệu Quán Thế Âm Bồ-tát vẫn được, không những chuyên niệm Quán Thế Âm Bồ-tát, chuyên niệm Địa Tạng Vương Bồ-tát, chuyên niệm danh hiệu của Phật khác đều được cả. Trong phẩm Tam Bối Vãng Sanh của Kinh Vô Lượng Thọ có bốn đoạn, các đoạn trước nói về thượng bối, trung bối, hạ bối. Phần sau cùng nói về tất cả những người đọc tụng kinh luận Đại Thừa, chỉ cần quý vị hồi hướng cầu sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc thì thấy đều được sanh. Do đây có thể biết, cõi Tây Phương rất rộng mở, chẳng phải nói quý vị ngoài niệm A Di Đà Phật ra, niệm cái khác thì không thể vãng sanh, Phật không có nói như vậy. Bất luận tu Pháp môn nào, quý vị đem công đức tu học hồi hướng vãng sanh thì thấy đều được sanh. Đây là chỗ vĩ đại của thế giới Cực Lạc của A Di Đà Phật. Chúng ta phải hiểu đạo lý này.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, người bệnh tâm thần thì thần trí hôn mê, không thể tập trung tinh thần để niệm Phật, đọc kinh. Có phương pháp nào có thể giúp họ tỉnh táo không? Có một số đồng học nói có thể cầu đồng cốt giúp đỡ, như vậy có thông không? Thường thì người bệnh bị ảo giác lâm bảm cười nói một mình, hành động thật khó hiểu.

Đáp: Những việc này thật sự là rất đáng thương, hầu như nơi đâu cũng đều có, ở trong nước, ngoài nước, những nơi chúng tôi đi qua đều đã gặp. Đây là nghiệp chướng sâu nặng. Đại Đức xưa thường nói với chúng ta, căn gốc của bệnh tật có ba loại lớn. Loại lớn thứ nhất chính là không chú ý đến vấn đề ăn uống, gọi là bệnh từ miệng vào. Bạn ăn thức

ăn không cẩn thận, không như pháp, do ăn uống mà bị bệnh. Đây gọi là bệnh sinh lý, loại bệnh này dễ điều trị, gặp được bác sĩ giỏi thì sớm có thể bình phục.

Loại thứ hai gọi là bệnh oan nghiệp, oan gia đối đầu, đây là quỷ thần nhập vào thân. Bạn không làm chủ được, thần trí của bạn hoàn toàn bị linh quỷ này khống chế, loại người này thật đáng thương, có rất nhiều. Bác sĩ không có cách điều trị loại bệnh này, nó không phải là bệnh sinh lý, rất nhiều bệnh thần kinh đều thuộc về loại bệnh này. Loại bệnh này phải cần điều giải, hóa giải với oan gia trái chủ, nếu họ đồng ý thì họ sẽ rời khỏi, bệnh của bạn sẽ khỏi. Vào triều Đường, Ngô Đạt Quốc Sư bị mù ghê mặt người chính là thuộc về loại bệnh này. Tôn giả Ca-nặc-ca đã hóa giải cho Ngài, do vậy mà Từ Bi Tam-muội Thủy Sám được lưu truyền đến ngày nay. Khi điều giải mà họ đồng ý thì họ sẽ rời đi, bệnh liền khỏi. Phải dùng tâm chân thành, chính mình tu tích công đức hồi hướng cho họ, như vậy thì được.

Loại thứ ba là bệnh nghiệp chướng của chính mình. Trong đời quá khứ hoặc là trong đời này chính mình tạo ra rất nhiều ác nghiệp, loại bệnh này là khó trị nhất, không phải bệnh sinh lý lại không là bệnh oan nghiệp nên bác sĩ không thể trị, cũng không thể hóa giải, thế nhưng vẫn còn có thể sám hối. Chân thật sám hối, sám trừ nghiệp chướng thì bạn có thể hồi phục. Với loại tình trạng này bạn nên giải quyết cả hai chiều, một là dùng phương pháp điều giải, hai là dùng phương pháp sám hối nghiệp chướng. Thế nhưng người bệnh bị khống chế, thần trí không tỉnh táo, chính họ không biết sám hối. Chính họ không biết sám hối, người khác không có cách nào giúp họ được, điều này vô cùng khó khăn. Cho nên bước đầu chính là phải điều giải, xem có phải là bị linh quỷ nhập vào thân không? Trước tiên phải hóa giải, để những linh quỷ này rời khỏi thân, sau đó lại dạy người bệnh sám hối nghiệp chướng, như vậy mới có thể hồi phục, nếu không thì rất khó.

Nếu đưa đến bệnh viện thần kinh thì chẳng còn cách nào nữa. Ở nước ngoài loại tình trạng này rất nhiều, học Phật được vài năm thì trở thành bệnh thần kinh ở trong bệnh viện tâm thần, thật vô cùng đáng tiếc! Một số người thân của họ đến tìm tôi. Tôi hỏi họ, người bị bệnh tâm thần này có phải là ưa thích thần thông, ưa thích cảm ứng không? Họ nói đúng vậy! Ưa thích thần thông, ưa thích cảm ứng, đó là phương tiện, rất dễ bị [nhập], như vậy thì rắc rối rồi. Không tin tưởng chánh Pháp, không đọc kinh điển, không thọ trì chánh Pháp, ưa thích thần thông, ưa thích có cảm ứng, rất dễ bị đọa lạc. Nếu chân thật nương vào kinh giáo, có vị thầy tốt dẫn dắt thì sẽ không xảy ra sự việc này.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, nên áp dụng việc niệm Phật trong Niệm Phật Đường vào đời sống tu hành hằng ngày như thế nào mới có thể tương ứng?

Đáp: Niệm Phật Đường là nơi huấn luyện, dưỡng thành thói quen niệm Phật. Trong đời sống hằng ngày, không luận là làm công việc gì, xử sự đối người tiếp vật thì trong tâm phải “nhớ Phật niệm Phật”, có thể làm được không gián đoạn, đây gọi là công phu thành phẩm. Nếu công phu quả thật đã thành phẩm thì việc vãng sanh sẽ có phần nắm chắc. Cho nên Niệm Phật Đường là nơi dưỡng thành thói quen niệm Phật, còn công phu chân thật chính là ở trong đời sống hằng ngày.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, khi niệm Phật nếu tưởng đến oan gia trái chủ, người thân đã mất và vô số chúng sanh ở xung quanh mình cùng nhau tụng niệm, tuy cảm thấy lông tóc dựng đứng, nhưng thay vào đó càng ra sức dụng tâm và duy trì, không biết niệm Phật như vậy có đúng không?

Đáp: Đây cũng là một phương pháp niệm Phật, dùng phương pháp quán tưởng này mời các oan gia trái chủ trong đời quá khứ của chính

mình đến cùng cộng tu, đích thật bạn có cảm giác lông tóc dựng đứng, thế nhưng điều này đối với bạn có lực gia trì. Bạn làm càng nghiêm túc, càng dụng tâm, càng nỗ lực học tập, sau một thời gian, dần dần loại tâm lý sợ hãi này sẽ không còn nữa, bạn sẽ trở nên bình thường. Chính mình dụng công, dẫn dắt oan gia trái chủ cùng đến học tập để những oan gia trái chủ này làm hộ pháp cho đạo tràng, tương lai cùng sanh Cực Lạc quốc, đây là sự việc tốt.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, một lão cư sĩ nọ tự nói rằng mình đắc niệm Phật Tam-muội, thế nhưng bà hiện đang bị bệnh rất nặng, xin hỏi thế nào mới là niệm Phật Tam-muội chân thật?

Đáp: Trước tiên bạn phải hiểu được ý nghĩa của Tam-muội. Tam-muội là tiếng Ấn Độ, dịch âm từ tiếng Phạn, ý nghĩa của nó là Chánh Định, Chánh Thọ. Từ Giới, Định, Huệ thì gọi là Chánh Định. Từ những thọ dụng trong hằng ngày của chúng ta mà nói thì gọi là Chánh Thọ. Chánh Thọ là gì? Khổ, Lạc, Ưu, Hỷ, Xả là năm loại cảm thọ, đều không phải là Chánh Thọ. Chánh Thọ thấp nhất là thân không có sướng khổ, tâm không có mừng lo. Khi công phu niệm Phật đạt đến trình độ nhất định thì tâm của bạn được tự tại, tâm được tự tại thì trong tâm không có mừng lo. Tâm tự tại thì thân tự tại, thân sẽ không có sướng khổ, đây là đặc cảnh giới Tam-muội. Dùng phương pháp niệm Phật thì gọi là niệm Phật Tam-muội. Dùng phương pháp tu quán trong Kinh Hoa Nghiêm, giống như Vọng Tận Hoàn Nguyên Quán mà quốc sư Hiền Thủ dạy chúng ta, tu thành công thì gọi là Hoa Nghiêm Tam-muội. Dùng Kinh Kim Cang Bát-nhã thì đắc Bát-nhã Tam-muội. Cho nên danh hiệu của Tam-muội rất nhiều, đó là gì vậy? Bạn dùng phương pháp khác nhau, thế nhưng cảnh giới hoàn toàn tương đồng. Khi Khổ, Lạc, Ưu, Hỷ, Xả đều không có, chính là trong kinh Vô Lượng Thọ nói: “Thanh Tịnh, Bình Đẳng, Giác” hiện tiền. Đây là niệm Phật Tam-muội. Nếu vẫn có

sướng, khổ, mừng, lo thì thanh tịnh, bình đẳng giác sẽ không hiện tiền, đó là giả, không phải thật.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, trong đời sống hằng ngày nên làm thế nào để thật sự quý trọng chữ viết?

Đáp: Chân thật quý trọng chữ viết là đối với kinh điển của Cổ Thánh Tiên Hiền phải trân trọng, cũng không tùy tiện viết chữ ở trên sách vở, tại vì sao? Hiện nay kỹ thuật in ấn rất phát triển, có được cuốn sách quá dễ dàng, nếu viết chữ lên đó, nhất định phải viết chỉnh tề ngay ngắn, không được câu thả. Đây là cung kính đối với sách vở, kinh điển. Nếu tùy tiện câu thả, là không cung kính đối với sách của Thánh Hiền, đặc biệt là kinh điển. Cho nên nhất định phải viết một cách cung kính. Ví như chúng ta nghe giảng kinh, hiện nay kinh sách có được quá dễ dàng, khi nghe giảng kinh bản thân có chút tâm đắc, viết ra ở bên cạnh, có thể được, nhưng phải viết cho ngay ngắn chỉnh tề, phải quý trọng những điển tịch này. Sách vở, kinh sách bị hư hoại, đem chúng thiêu hủy, tốt nhất là đốt ở nơi thật sạch sẽ, đó đều là tâm cung kính. Sau khi thiêu hủy thì đem những tro tàn này gói lại, không nên tùy tiện vứt đi, hãy đem chôn dưới đất, hoặc tìm một nơi thanh tịnh đem nó chôn xuống. Người xưa cũng bỏ xuống nước, bỏ dưới nước nhất định phải buộc vào một tảng đá lớn để nó chìm xuống dưới, cũng không được để cá tùy tiện ăn, đây là cung kính đối với kinh điển. Văn tự dùng để chuyển tải ý đạo, những điều được viết trên giấy là luân lý đạo đức nên cần phải chú ý việc này.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, có đồng tu đem thời khóa đọc tụng buổi tối chuyển sang đọc Đệ Tử Quy, Cảm Ứng Thiên, Thập Thiện Nghiệp. Sau đó niệm thêm hai ngàn câu Phật hiệu, xin hỏi như vậy có như pháp không?

Đáp: Có thể được, thế nhưng tôi nghĩ làm như vậy trong hai năm thì được rồi, nên móng của bạn được vững chắc rồi. Sau hai năm thì không cần phải đọc những kinh điển này nữa, hãy đọc Kinh Vô Lượng Thọ hoặc đọc Kinh A Di Đà, khôi phục lại nghi thức khóa tụng sáng tối của nhà Phật thì rất tốt. Trong hai năm này hãy chuyên tu Đệ Tử Quy, Cảm Ứng Thiên, Thập Thiện Nghiệp. Đây là ba nền tảng của Nho, Thích, Đạo, thời gian hai năm dùng để cắm gốc thì nhất định chuẩn xác.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, mỗi ngày thời khóa sáng trưa tối đệ tử đọc tụng Kinh A Di Đà, dùng câu Phật hiệu làm công khóa mỗi ngày, không đọc tụng kinh điển khác, như vậy có như pháp không?

Đáp: Vô cùng như pháp, đây chân thật gọi là “nhất môn thâm nhập, trường kỳ huân tu”, nếu bạn một đời không gián đoạn thì bạn nhất định được vãng sanh Tịnh Độ.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, khi niệm Phật ngồi kiết-già, tay bắt ấn Di Đà, quán tưởng mình chính là Phật Di Đà, ngồi trên hoa sen, thân là Di Đà, tâm tưởng Di Đà, miệng niệm Di Đà, xin hỏi như vậy có như pháp không?

Đáp: Như pháp. Bạn siêng năng niệm thì lâu dần tự nhiên sẽ tương ưng, đến khi nào mới tương ưng? Khi bạn không còn hỏi tôi nữa thì tương ưng. Bạn vẫn hỏi tôi thì bạn vẫn còn nghi hoặc, có nghi hoặc thì không thể chứng đắc. Chính là nói bạn vẫn chưa buông xuống vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, buông xuống những thứ này thì đúng rồi.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, có một người chân thật tu pháp môn Tịnh Độ, giữa ngày ăn một bữa, mỗi ngày lễ Phật một ngàn lạy, tụng kinh Vô Lượng Thọ, mỗi ngày niệm ba vạn câu Phật hiệu, hiện tại thọ trì

Tịnh Độ Tam Kinh trong hơn hai năm, thể nhưng sức khỏe ngày càng không tốt, xin hỏi Pháp Sư họ nên làm thế nào?

Đáp: Họ có vấn đề! Tại vì sao? Chân thật tu hành thì kết quả là thân thể của bạn càng ngày càng khỏe mạnh, đây là điều khẳng định. Thân thể không khỏe, đó là bạn có nghiệp chướng, thể nhưng loại nghiệp chướng này sẽ được tiêu trừ. Chính tôi là người đã trải qua, khi tôi học Phật, cũng là mỗi ngày ăn một bữa, ăn như vậy được năm năm. Buổi tối không ăn, cơ thể liền gầy đi. Khi đó, tôi mỗi ngày không lẽ một ngàn lạng, mà lẽ tám trăm lạng, sáng sớm thức dậy lẽ ba trăm lạng, buổi tối lẽ ba trăm lạng, sau khi ăn trưa lẽ hai trăm lạng. Cơ thể như thế nào? Xanh xao vàng vọt, đây là gì? Là sự thay đổi của thể chất. Bạn lúc trước ăn thịt, hiện tại thì ăn chay, thể chất của bạn thay đổi, chậm thì khoảng năm, sáu năm mới khôi phục lại bình thường. Trong năm, sáu năm này, bạn phải có quyết tâm, nếu bạn bị nhiều bệnh rồi thôi tâm, vậy thì xong rồi. Bạn phải kiên trì! Thế nhưng tôi có một điểm tốt, mặc dù tôi nhìn không được đẹp, nhưng tinh thần, thể lực đều tốt, một chút cũng không suy thoái, có sức lực, đồ vật rất nặng, tôi có thể nhắc nó lên được. Tinh thần và thể lực không may may bị ảnh hưởng.

Khi đó lão sư Lý hỏi tôi: “Con cũng ăn theo cách này à?”. Thầy của chúng tôi mỗi ngày ăn một bữa, tôi học theo Ngài, học đến tháng thứ tám tôi mới nói với thầy: “Hiện tại con cũng mỗi ngày ăn một bữa”. Ngài rất quan tâm, hỏi thăm tôi về thể lực và tinh thần. Tôi nói tinh thần, thể lực đều như trước, không bị ảnh hưởng chút nào. Ngài nói: “Tốt! Như vậy thì tốt.” Nếu tinh thần và thể lực có vấn đề thì bạn nếu không hiểu sai về mặt lý luận thì cũng hiểu sai về mặt phương pháp. Điều này cần phải thỉnh giáo người tu hành có kinh nghiệm để họ giúp đỡ bạn làm thế nào có thể làm được như lý như pháp. Làm như lý như pháp thì tinh thần, thể lực, tướng mạo của bạn sẽ trang nghiêm, đều sẽ được tốt, không thể càng tu càng tệ, không có cái đạo lý này, càng tu thì càng tốt.

Tướng mạo rất quan trọng, Phật, Bồ-tát dẫn dắt mọi người, nếu diện mạo Phật, Bồ-tát nhìn rất khó coi, tướng mạo gầy gò thì ai chịu học với các Ngài! Vừa nhìn đã thấy sợ hãi, còn có thể học với họ được sao? Về ăn chay, ăn uống ít không quan trọng, tôi thường nói 95% năng lượng bị tiêu hao bởi vọng tưởng. Mỗi ngày vọng niệm trong tâm bạn khiến năng lượng bị tiêu hao rất lớn. Đối với chính mình, chân thật mà nói, lao tâm lao lực tiêu hao năng lượng rất ít, còn vọng niệm đối với con người gây tổn hại rất nghiêm trọng, cố gắng ít vọng niệm thì nhu cầu của chúng ta sẽ giảm đi, sức khỏe sẽ không bị ảnh hưởng. Đối với người sơ học Phật, phương pháp này có lợi ích nhất định.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, chúng con là những người làm công quả rửa rau, mỗi ngày khi vo gạo đều phát hiện có mọt, chúng con không cẩn thận làm chết chúng, vậy tương lai chúng con có phải đền nợ mạng không?

Đáp: Đây là vô ý. Các nhà bếp lớn của các chùa không thể tránh khỏi. Tất cả các tự viện từng lâm cũng đều có sự việc giống như thế này. Khi chúng ta rửa rau hay vo gạo, không được gián đoạn Phật hiệu, chúng ta niệm Phật hồi hướng cho chúng thì vô cùng tốt. Những động vật nhỏ này, chúng ta nghĩ mà xem, đời đời, kiếp kiếp có mấy người niệm Phật hồi hướng cho chúng đâu? Cho nên nếu chúng có thể có được sức mạnh gia trì này thì chúng cũng rất may mắn, sau khi chết đi, chúng có thể siêu sanh, có thể được giải thoát.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, khi niệm Phật, trong tâm con luôn nghĩ cảm ân, hoặc là trong tâm con muốn hướng Phật học tập, niệm Phật như vậy có phải là hai tâm không?

Đáp: Đây không phải là hai tâm, việc này chính xác, chúng ta đích thật phải cảm niệm ân đức của Phật. Cảm niệm ân đức của Phật không

phải là chỉ nghĩ suông, nhất định phải hướng Phật học tập, phải giới thiệu phổ biến giáo huấn của Phật cho tất cả mọi người, đây là chân thật báo ân, điều này là chính xác, chúng ta niệm Phật thật sự có nguyện vọng tha thiết như vậy.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, khi tụng Kinh Địa Tạng con thường cảm thấy sợ hãi, luôn cảm giác chung quanh thân có rất nhiều chúng sanh mà con không nhìn thấy, tình trạng này thường xảy ra trên thân của con, xin hỏi đây là nguyên nhân gì?

Đáp: Không nên sợ hãi sự việc này, xung quanh đích thật là có rất nhiều chúng sanh mà bạn không nhìn thấy. Họ đến cầu siêu độ, bạn tụng kinh, họ ở đó nghe kinh, đây là một sự việc tốt. Bạn không sợ thì họ hộ trì bạn, tương lai họ đều là thần hộ pháp của bạn, bạn sợ họ làm gì! Thật sự có. Khi chúng ta tụng kinh phải chân thành hơn, chuyên tâm hơn thì tất cả những chúng sanh này đều được lợi ích.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, người được trợ niệm không nghe được âm thanh, khi người đó lâm chung thì phải trợ niệm như thế nào?

Đáp: Nói chung đây là người mất thính lực, không nghe được âm thanh, nhĩ căn của họ có chướng ngại. Các vị phải hiểu, nhĩ căn có chướng ngại nhưng thần thức thì không bị chướng ngại, khi họ lâm chung, xả hết các căn rồi, thần thức rõ ràng, niệm Phật nhất định có hiệu quả.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, con bình thường thích niệm Phật theo kiểu hát xướng, bởi vì con cảm thấy niệm như vậy rất thanh tịnh và hoan hỷ. Xin hỏi niệm Phật như vậy có thể vãng sanh được không?

Đáp: Điều kiện vãng sanh không đơn thuần như vậy. Nếu chỉ hát niệm Phật thì có thể vãng sanh thì e rằng đã hiểu sai ý rồi. Chư vị phải

biết chữ “niệm” trong từ “niệm Phật” viết như thế nào. Chữ niệm này không phải dùng miệng, trong miệng tuy hát câu Phật hiệu nhưng bạn không có niệm Phật. Niệm Phật có thể vãng sanh, hát câu Phật hiệu không thể vãng sanh. Niệm là sao? Chữ niệm (念) gồm chữ kim (今) và chữ tâm (心), có nghĩa là trong tâm của bạn hiện giờ thật sự có Phật, vậy thì gọi là niệm, không nhất định phải dùng đến miệng. Miệng có niệm hay không không quan trọng, quan trọng là trong tâm của bạn có Phật hay không? Nếu trong tâm thật sự có Phật, đây gọi là niệm Phật. “*Nhớ Phật niệm Phật, hiện tiền tương lai nhất định thấy Phật*”, không phải ở trên miệng. Niệm ở trên miệng là nhắc nhở trong tâm của chính mình phải có Phật, trong tâm thường nghĩ đến Phật. Phật có hình dáng như thế nào? Vậy thì bạn phải đọc kinh cho thuộc, hình dáng của Phật trong kinh đã nói rồi. Kinh văn quá dài, chúng ta không dễ nhớ, vậy thì chúng ta chọn ra phẩm thứ sáu nói về 48 nguyện trong kinh Vô Lượng Thọ. A Di Đà Phật chính là 48 nguyện, 48 nguyện chính là A Di Đà Phật. Chúng ta thường xuyên nghĩ đến tâm của Phật, nguyện của Phật. Chúng ta thường xuyên nghĩ đến, đem tâm của Phật, nguyện của Phật biến thành tâm của chính mình, nguyện của chính mình, thì đây gọi là niệm Phật, cho dù bạn không niệm một tiếng Phật nào, bạn muốn vãng sanh thì đều có thể vãng sanh. Nếu trong tâm không có Phật, người xưa nói rằng, cho dù một ngày từ sáng đến tối niệm mười vạn câu Phật hiệu thì “đau mồm rất hòng cũng chỉ uổng công”. Vì sao vậy? Vì trong tâm không có Phật. Thế nên, tâm phải giống như tâm của Phật, nguyện phải giống như nguyện của Phật, hành vi phải giống với hành vi của Phật, người này nhất định vãng sanh. Hễ họ muốn vãng sanh, họ nhất định được vãng sanh. Cho nên, không được hiểu sai ý nghĩa của chữ “niệm” trong “niệm Phật”. Hễ trong tâm của bạn có Phật, bạn có hát thế nào cũng được, việc này không thành vấn đề.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, con vâng lời dạy của lão Pháp sư, dựa vào một bộ Kinh Vô Lượng Thọ, một câu Phật hiệu, mỗi ngày con nghe giảng kinh 4 giờ đồng hồ. Con y theo phương pháp này mà học tập, ở nhà tự tu thì ít bị ngoại duyên hơn là đến chùa cộng tu, như vậy con có thể tự tại vãng sanh được không ạ?

Đáp: Niệm Phật cầu vãng sanh Tịnh Độ, ngoại duyên quan trọng nhất chính là không bị hoàn cảnh bên ngoài làm nhiễu loạn, việc này quan trọng hơn hết thảy. Thế nên có đôi khi ở nhà tu hành còn thù thắng hơn ở chùa. Nếu ở chùa không có trợ duyên tốt, không có niệm Phật đường tốt thật sự, không có sự hộ trì như lý như pháp, ở bên ngoài thì người đồng, người xưa có câu nói rất có đạo lý “biết nhiều việc thì phiền não nhiều, quen biết nhiều người thì thị phi nhiều”. Người đồng thì sẽ có thị phi, sẽ không thể thành tựu. Thế nên từ xưa đến nay, người chân thật thành tựu, đại đa số họ đều bế quan, họ đoạn tuyệt hoàn toàn với ngoại duyên. Bạn từ đây mà suy nghĩ thì có thể biết những người hộ trì công tác bế quan rất tận tâm, rất có trách nhiệm, họ giúp bạn ngăn ngừa ngoại duyên, khiến cho bạn có hoàn cảnh tu hành thanh tịnh.

Mỗi ngày nghe giảng kinh 4 giờ đồng hồ, niệm Phật 12 giờ đồng hồ, như thế là ít nhất rồi. Tốt nhất vẫn là niệm Phật không gián đoạn thì mới có thể đạt được tự tại vãng sanh. Gần đây ví dụ về cư sĩ Hoàng Trung Xương ở Thâm Quyển rất đáng để chúng ta tham khảo. Ông bế quan, tịnh khẩu ba năm, ba năm không nói chuyện. Mỗi ngày ít nhất đọc hai lần Kinh Vô Lượng Thọ, ông ấy không nghe, ông ấy chỉ đọc kinh, sáng sớm đọc một bộ, tối đọc một bộ. Niệm Phật hiệu không gián đoạn, mệt thì nghỉ ngơi, nghỉ ngơi xong thì niệm tiếp. Ông ấy không nói chuyện với người khác, người khác cũng không nói chuyện với ông, thế nên tâm của ông ấy được định. Bế quan ba năm, ông ấy là 2 năm 10 tháng, còn 2 tháng nữa là viên mãn thì ông biết trước ngày giờ vãng sanh. Ông ấy đã làm ra thí nghiệm cho chúng ta, đó chính là niệm Phật cầu vãng sanh trong pháp môn Tịnh Độ, rốt cuộc sau ba năm có thật vãng sanh không?

Ông ấy đã hết lòng nghiêm túc thực hiện, quả nhiên sau ba năm thì thành công.

Bản thân phải có quyết tâm, quan trọng nhất là bạn phải buông xuống được, nếu vẫn còn điều canh cánh trong lòng không buông xuống được, như vậy thì không được rồi, cho bạn 30 năm bạn cũng không thể vãng sanh. Phải chân thật buông xuống, triệt để buông xuống. Người thân của bạn phải hiểu cho bạn, không quấy nhiễu làm phiền bạn, điều này là quan trọng. Nếu người trong nhà thường đến quấy nhiễu làm phiền bạn, thế thì rắc rối cho bạn rồi. Thế nên, ở chùa hay ở nhà đều không nhất định là có thể tự tại vãng sanh hay không, chủ yếu chính là hoàn cảnh, nếu hoàn cảnh ở nhà tốt thì ở nhà có thể vãng sanh. Nếu ở chùa có hoàn cảnh tốt thì cũng là một trợ duyên rất tốt.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, học trò là học sinh lớp Sáu, đã học Phật được 4 năm rồi. Trong nhà là nghịch duyên, ngoài con và mẹ con học Phật ra thì những người thân còn lại đều bán Phật. Con và mẹ con y theo Đệ Tử Quy, sửa được rất nhiều tập khí xấu khi chưa học Phật. Hai mẹ con con vẫn phải lén ăn chay, thời khóa tụng sớm tối, niệm Phật, in đĩa, in kinh, phóng sinh, những người thân đều rất khen ngợi mẹ con chúng con hiểu chuyện hơn trước, nhưng họ vẫn không tiếp nhận Phật pháp. Xin hỏi ở trong hoàn cảnh như vậy, con phải nên tu như thế nào mới có thể cảm hóa được người thân? Vì sao lại có quả báo như vậy? Làm sao để chuyển biến tình trạng như vậy ạ?

Đáp: Cảm hóa người không phải là công việc ngắn hạn, phải trường kỳ, phải làm được tốt hơn. Con xem cổ Thánh tiên Hiền, Đại Thuần là tấm gương tốt nhất, làm sao để cảm hóa? Ngày ngày nghĩ đến lỗi làm của mình, không được nghĩ đến lỗi lầm của người khác. Người khác làm thế nào thì họ đều đúng cả, mình đều là sai cả, nghiêm túc phản tỉnh, nghiêm túc sửa đổi, sửa được ba năm thì thật sự không còn lỗi nữa, cả nhà của Ngài đều bị cảm động. Cho nên, con còn phải nỗ lực, nghiêm

túc nỗ lực, không nhanh được đâu. Đại Thuấn có thể cảm hóa được cả nhà, nếu con học theo vua Thuấn, khẳng định con cũng sẽ cảm hóa được cả nhà, đừng lo lắng, phải nghiêm túc nỗ lực, nỗ lực phản tỉnh, nỗ lực mà sửa lỗi.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, con ở trường thực hiện Đệ Tử Quy, chung sống với các bạn học luôn luôn khiêm tốn, nhưng rất nhiều bạn học cười nhạo con, nói rằng con dễ bị bắt nạt. Bạn học đặt biệt danh cho con, đánh con, thấy con không phản bác thì mắng con là ngu xuẩn. Con không mua đồ ăn vặt, không chơi những game không lành mạnh, bạn học nói con không theo trào lưu. Con thích lao động, họ lại nói con có mục đích khác. Xin hỏi con ở trường thì tu như thế nào ạ?

Đáp: Bạn y theo Đệ Tử Quy, ngày ngày phản tỉnh, ngày ngày cải tiến, đừng tính toán so đo với người. Trong xã hội, trong một cộng đồng, người với người không giống nhau, những loại phê bình, hủy báng như thế là tự nhiên. Chính bản thân tôi cũng đã trải qua sự việc này. Những năm mới học Phật, lãnh đạo, bạn bè, đồng nghiệp của tôi đều châm biếm tôi, đều cười nhạo tôi, nói tôi tôi mê tín, nói tôi khờ khạo, thịt cũng không ăn, giày da cũng không đi. Những việc hủy báng quá nhiều, không sao cả. Họ có nói thế nào chẳng nữa, chúng ta vẫn cứ như như bất động, đi làm thật tốt, y theo Đệ Tử Quy mà làm. Sau khi làm được ba năm năm năm, trước đây họ nói “bạn làm bộ làm tịch, bạn giả dối”, nếu có thể làm bộ làm tịch cả đời thì không phải là giả rồi, là chân thật. Tôi có thể làm bộ làm tịch suốt 56 năm, họ đợi không nổi 56 năm, rất nhiều người đã không còn nữa rồi. Những người còn sống bây giờ thấy tôi chẳng có ai mà không bội phục. Họ nói: “Thầy thành công rồi, Thầy là chính xác, Thầy đúng rồi”. Người xưa có câu nói, “Đường dài mới biết ngựa hay, ở lâu mới thấy người hay kẻ tà”, trước mắt đừng so đo tính toán, mười năm, hai mươi năm sau thì họ sẽ tán thán bạn, họ sẽ bội phục bạn. Cho nên, nghị lực, quyết tâm, những việc này người ta đều là đến

khảo nghiệm bạn, xem bạn có chịu nổi hay không? Nếu bạn có thể không để trong lòng, đều không để bụng thì bạn đều vượt qua mọi cửa ải khảo nghiệm rồi.

Những điều này, người học Phật chúng ta phải xem chúng như thế nào? Đã tiêu nghiệp chướng cho chính mình rồi! Không có những người này thì nghiệp chướng đến đâu để tiêu trừ chứ! Cho nên, tôi đối với người hủy báng tôi, người cười nhạo tôi, thậm chí là người hãm hại tôi, tôi đều cảm ân, tại sao vậy? Tiêu nghiệp chướng! Nếu không thì những tội nghiệp đời trước đời này đã tạo làm sao mà tiêu? Người khác hủy báng, cười nhạo mình, nếu ta không thể tiếp nhận thì nghiệp chướng này không tiêu được, không những không tiêu mà lại thêm nghiệp chướng nữa, việc này sai rồi. Khi người ta hủy báng thì hoan hỷ tiếp nhận, suy nghĩ xem mình có hay không? Có thì nhanh chóng sửa đổi, cảm ơn người ta nhắc nhở; không có thì biết đây là nghiệp chướng quá khứ, mình nhận cái báo này thì nghiệp tiêu mất rồi, là việc tốt, không phải là việc xấu.

Trong tâm thường nghĩ “mọi người là người tốt, mọi việc là việc tốt”, bạn thấy đời sống của mình vui sướng biết bao, hạnh phúc biết bao! Mỗi ngày sửa lỗi, mỗi ngày phản tỉnh, mỗi ngày nâng cao linh tánh của mình, không được có mấy may nghi hoặc, không được có tư hào phản bác, vậy là đúng rồi. Nếu không tiếp nhận, thì quá đổi sai lầm.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, con từng hứa giảng Đệ Tử Quy cho mọi người, nhưng sau này con suy nghĩ tỉ mỉ, chính con tham sân si mạn nghi đều không ít, hơn nữa cũng không phải là người con đặc biệt hiếu thuận. Xin hỏi con có đủ tư cách để giảng không? Phải nên giảng như thế nào? Giảng cho ai nghe?

Đáp: Vấn đề bạn hỏi rất hay, bạn có tâm giảng, đây là giác ngộ rồi, nhà Phật gọi là “thủy giác”, bạn bắt đầu giác ngộ rồi. Nhưng không thể

thối chuyển cái nguyện này, nếu bạn thối chuyển thì bạn sẽ đọa lạc. Bạn cần phải tinh tấn, bạn muốn giảng cho người khác nghe, nhất định trước hết bạn phải làm được. Cho nên, học trước rồi sau hãy giảng thì bạn nhất định sẽ giảng rất hay. Sự thành công của chúng tôi ở tiểu trấn Thang Trì là như vậy. Ban đầu có 31 vị thầy, họ trước hết làm được Đệ Tử Quy, sau đó hiện thân thuyết pháp, xuống các thôn làng, vào các hộ gia đình để làm gương, để khuyến đạo, đã thu được hiệu quả rất lớn, cho nên nhất định phải tự mình học tập trước.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, ở trong mộng có quỷ thần muốn hút nguyên thần của con, khiến cho ý thức con vốn dĩ đã mơ hồ lại càng mơ hồ hơn. Mặc dù con không ngừng niệm A Di Đà Phật, nhưng vì khí không đủ, lúc vừa thở gấp thì bị hút nguyên thần, một khi tiếp hơi thì niệm Phật hiệu liền tốt. Cứ như vậy trải qua thời gian tương đối dài mới tỉnh mộng, nhưng người rất yếu. Xin hỏi phải làm thế nào?

Đáp: Việc này bạn phải tu sám hối, cầu Tam Bảo gia trì, cầu Phật Bồ-tát phù hộ, vô cùng thành khẩn, nếu bạn thật sự có thần hộ pháp thì những quỷ thần này sẽ không dám đến gần bạn. Sự việc này nói rõ điều gì? Mình tu hành không có công phu, ở bên mình không có thần hộ pháp, có quỷ thần đến tìm để quấy nhiễu. Đối với chính mình mà nói cũng là điều tốt, nhắc nhở chính mình công phu không đủ, họ mới đến bắt nạt. Bạn thật có công phu, họ tôn kính bạn, sợ bạn, ngược lại còn đến hộ trì bạn, không dám kiếm bạn để quấy nhiễu, mà đến hộ trì bạn.

Cho nên, chính mình phải gia công dụng hạnh, nghe giảng kinh nhiều, niệm Phật nhiều, đoạn ác tu thiện, đây là gốc. Nếu chúng ta tuy nghe giảng kinh niệm Phật nhưng tập khí xấu của chúng ta không đoạn thì thiện hạnh của chúng ta không phát khởi được. Cái này không có chỗ dùng, chỉ có thể trồng một chút thiện căn, còn việc thay đổi cảnh giới của chính mình thì không làm được. Cho nên nhất định phải thật sự thực hiện Đệ Tử Quy. Thực hiện Đệ Tử Quy, dù không phải là người học

Phật, quý thần cũng tôn kính bạn, vì sao vậy? Bạn là một người tốt. Người ác không dám bắt nạt người tốt thật sự, họ cũng kiêng nể vài phần, quý thần cũng là như vậy, không khác gì.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, thời khóa sáng tôi đệ tử đọc Đệ Tử Quy và niệm Phật, mỗi ngày nghe Giảng Tòa Hạnh Phúc Nhân Sinh hai giờ, niệm Phật sáu giờ nhưng cảm thấy công phu không đắc lực, một chút vãng sanh cũng không nắm chắc được. Tu hành như vậy có thể được không? Có thể nhanh chóng vãng sanh không?

Đáp: Nếu bạn muốn nhanh chóng vãng sanh, Hoàng Trung Xương là một tấm gương rất tốt. Làm thế nào? Bé quan, vạn duyên buông xuống. Bạn cũng phải tìm được một thiện tri thức thật sự, đại hộ pháp cho việc bé quan của bạn, chăm sóc bạn ba năm thật tốt. Bạn ở trong quan phòng phải xác thật làm được niệm một câu Phật hiệu, tụng một bộ Kinh Di Đà, một chút vọng niệm cũng không có, một lòng cầu sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc, chính là thân cận A Di Đà Phật, vậy thì so với rất nhiều người cầu vãng sanh xưa nay không khác. Hoàng Trung Xương niệm được hai năm mười tháng, còn khoảng hai tháng nữa là tròn ba năm, ông ấy đã thấy A Di Đà Phật, biết trước ngày giờ, không có bệnh tật mà ra đi. Điều này nói rõ người xưa dùng phương pháp này có hiệu quả, hiện nay làm theo như pháp vẫn còn hữu hiệu. Nếu hằng thuận chúng sanh thì không cần lo lắng như vậy, tất cả hãy tùy duyên.

Bạn trước hết hãy cảm thật tốt ba cái gốc, Đệ Tử Quy, Cảm Ứng Thiên, Thập Thiện Nghiệp, sau đó dựa vào một bộ kinh mà “nhất môn thâm nhập, trường kỳ huân tu”. Muốn cầu sanh Tịnh Độ thì hoặc là bạn học giảng Kinh Vô Lượng Thọ, hoặc là học giảng Kinh A Di Đà, đời này học giảng một thứ, tâm sẽ định, định sinh huệ, vậy có đạo lý nào chẳng vãng sanh! Lẽ ra thọ mạng của bạn đến rồi nhưng được kéo dài, sự kéo dài này không phải là chính mình cầu, vì sao lại kéo dài vậy? Kéo dài là vì bạn với chúng sinh ở địa phương này có duyên, hi vọng bạn trụ thêm mấy năm, dẫn thêm một số người vãng sanh, thọ mạng kéo dài là ý

nghĩa như vậy. Không phải là cầu trường thọ, cầu trường thọ thành thật mà nói là chịu tội nhiều hơn, chịu khổ nhiều hơn, có ý nghĩa gì đâu? Sớm vãng sanh, sớm hưởng phước, thế giới Tây Phương Cực Lạc không có những thống khổ này! Cho nên, trường thọ không phải do cầu, cầu trường thọ là sai rồi, cái đó là tự nhiên, đó chính là cảm ứng. Chúng sanh có duyên thì có thể dẫn thêm một số người nữa đi.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, đệ tử không ăn quá ngọt, nhưng nếu trong nhà có cơm thừa, mẹ con để lại cho con ăn. Xin hỏi vậy có tính là khai duyên không?

Đáp: Có thể. Đừng quá tính toán những điều này, nhất định phải nhất tâm niệm Phật, những điều nhỏ nhặt này, nói thật ra đều chẳng phải quan trọng. Quan trọng nhất là Đệ Tử Quy, Cảm Ứng Thiên, Thập Thiện Nghiệp, những điều này làm không được thì mới phiền phức; đây là chuyện nhỏ nhặt vặt vãnh, xem là tăng thượng duyên. Giới căn bản là Thập Thiện Nghiệp Đạo, nếu muốn thực hiện tốt được Thập Thiện Nghiệp thì đó chính là Đệ Tử Quy và Cảm Ứng Thiên. Cảm Ứng Thiên và Đệ Tử Quy là phần thực hành của Thập Thiện Nghiệp Đạo, đây mới là quan trọng. Làm được 100% Đệ Tử Quy thì niệm Phật chẳng ai mà không vãng sanh.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, Pháp sư giảng kinh nhân quả, con cái phải hiếu thuận với cha mẹ, xin Ân sư chỉ dạy, con cái bất hiếu có phải là đang tiêu nghiệp chướng cho cha mẹ không?

Đáp: Ô! Bạn là Bò-tát tái lai, bạn không cần phải hỏi tôi nữa. Nói bất hiếu là tiêu nghiệp chướng cho cha mẹ thì bạn đề xướng kẻ làm con trong thiên hạ không cần phải hiếu thuận cha mẹ. Vì sao vậy? Vì tiêu nghiệp chướng cho cha mẹ. Thế giới sẽ bị câu nói này của bạn mà hủy diệt mất, bạn sẽ đọa vào A-tì địa ngục, vĩnh kiếp không thể chuyển thân.

Chư Phật Bồ-tát đều dạy hiểu, bạn dạy bất hiểu, bạn đi con đường ngược lại với Phật Bồ-tát, việc này quá đáng sợ, tự mình phải chịu trách nhiệm nhân quả.

Hỏi: Kính thưa lão Pháp sư, có người nói muốn kéo dài sự sống thì cần phải phóng sinh, ví dụ cùng số tiền mua vật phóng sinh thì nên mua nhiều một chút, hay cứ tùy duyên là được ạ? Số lượng phóng sinh bao nhiêu mới đúng? Người muốn cầu kéo dài mạng sống có phải là hiệu quả không như nhau không? Nếu người niệm Phật lúc lâm chung không thấy A Di Đà Phật mà chỉ thấy hai vị Bồ-tát Quán Âm, Thế Chí đến tiếp dẫn thì có thể đi cùng họ không? Bởi vì có người nói, ma không thể biến hiện ra Quán Âm, Thế Chí.

Đáp: Không sai, phóng sanh là việc tốt, cảm ứng chẳng thể nghĩ bàn. Nhưng phóng sanh phải tùy duyên, đừng đi nói với người ta là hôm nay tôi đi phóng sanh, anh hãy kiếm nhiều chim, nhiều cá một chút, vậy thì bạn đã hại sanh chứ không gọi là phóng sanh nữa rồi. Khi phóng sanh, đừng định trước ngày, đừng ấn định số lượng bao nhiêu, cứ tùy duyên mà thường hay phóng sanh. Tốt nhất là khi bạn đi chợ mua thức ăn, nhìn thấy những con cá nhất định có thể sống được, còn chúng đã chết phân nửa, hoặc sắp chết thì bạn không cần phải mua chúng. Mua bao nhiêu thì tùy duyên, mua xong phải nhanh chóng đi thả, không cần làm nghi thức gì cả, làm xong nghi thức thì cá chết hết rồi! Hôm trước, ở Bắc Kinh có đồng tu phóng sanh, có lẽ quy mô rất lớn, có không ít nghi thức. Nhìn thấy những con cá đó đều sắp chết rồi, gọi điện thoại hỏi tôi phải làm sao? Tôi nói phải nhanh chóng thả, thả xong rồi mới làm nghi thức phóng sanh. Bạn nói xem cái hồ đó lớn cỡ nào, giúp cho hết thủy tộc toàn bộ đều được quy y, bạn nói xem thật tốt biết bao. Không chỉ là bạn phóng một xô cá, hai xô cá, không phải là cái ý nghĩa này, toàn bộ thủy tộc trong hồ thủy đều được quy y, tụng kinh, niệm Phật, vì chúng mà cầu nguyện, vậy thì rất tốt. Cho nên phải nhanh chóng thả!

Bạn để chúng trong giỏ, làm nghi thức cả buổi, làm suốt nửa ngày, chúng sống sao nổi nữa, sắp chết rồi, phải hiểu đạo lý này.

Bình thường chúng ta phóng sanh, niệm Tam Quy Y cho chúng là được rồi. Tốt nhất là sau khi thả xuống rồi thì niệm cho chúng “Quy y Phật không đọa địa ngục; Quy y Pháp không đọa ngã quý; Quy y Tăng không đọa bàng sanh”, bàng sanh chính là súc sanh, niệm ba lần. Sau khi niệm ba lần rồi thì niệm A Di Đà Phật, sau cùng giảng khai thị cho chúng. Giảng khai thị rất đơn giản, chính là nói với chúng, trong quá khứ, các vị tạo tác ác nghiệp nên mới đọa vào thân súc sanh, bị người ta bắt được, người ta muốn giết các vị. Nay chúng tôi có duyên gặp được, chúng tôi đến làm phóng sanh, mong quý vị cùng niệm Phật theo, phải cầu sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc, đồng thành Phật đạo. Như vậy thì hồi hướng đã viên mãn rồi, rất đơn giản, không cần phải làm nghi thức phức tạp gì cả, thành tâm thành ý thì sẽ có cảm ứng, phóng sanh nhiều là việc tốt.

Đã chịu đi phóng sanh thì nhất định phải phát tâm ăn chay trường, điều này rất quan trọng. Ăn chay thì không kết oán cừu với chúng sanh, những đạo lý này đều là Thầy tôi dạy cho tôi. Lúc tôi còn trẻ, thích săn bắn, sát hại chúng sanh rất nhiều, đây là gì? Quả báo đoản mạng, sau khi học Phật rồi mới hiểu rõ. Tôi vừa học Phật có lẽ khoảng sau sáu tháng thì tôi ăn chay trường, đó là sám hối. Việc làm lúc đó của tôi chính là phóng sanh, in kinh, còn giúp đỡ người bệnh khổ, cả đời này của tôi là làm ba việc này. Đối với người bệnh khổ, chúng ta góp một chút tiền cho bệnh viện làm chi phí thuốc thang, giúp một số người nghèo khổ, bao nhiêu không quan trọng, cứ tận tâm tận lực thì công đức viên mãn.

Con người lúc mạng chung, chúng ta nhất tâm cầu sanh Tịnh Độ, ma không thể biến hiện ra Tây Phương Tam Thánh, đây chính là quy định, vì có thần hộ pháp bảo hộ. Ma muốn biến ra A Di Đà Phật, muốn biến ra Quán Âm, Thế Chí thì thần hộ pháp sẽ phải can thiệp, còn chúng biến thành Phật Bồ-tát khác, thần hộ pháp chẳng can thiệp, nếu bạn đi

với chúng, vậy thì rất oan uổng. Chúng ta tu Tịnh Độ gọi Tây Phương Tam Thánh là Bồ Tôn, Bồ Tôn thì yêu ma quỷ quái nào cũng chẳng dám biến thành; nếu không phải là Bồ Tôn thì chúng đến biến hóa ra để lừa gạt bạn, thần hộ pháp chẳng quản, chẳng chịu trách nhiệm, phải biết điều này. Nhất định là Bồ Tôn đến tiếp dẫn, Tây Phương Tam Thánh đều là Bồ Tôn.

A DI ĐÀ PHẬT!